VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MDP CSONGRADMEGYEI BIZOTTSAGANAK LAPJA

XI. évfolyam, 272. szám | Ára: 50 fillér | Szombat, 1955. november 19.

MAI SZÁMUNKBÓL:

PEGOV ELVTÁRS FELSZÓLALÁSA A VÁROSI TANÁCS ÜLÉSÉN (3. oldal)

A SZOVJET PARLAMENTI KÜLDÖTTSÉG LÁTOGATÁSA A TEXTILMÜVEKBEN (3. oldal)

Genfi mérleg

Háromhetes tanácskozás után végetért a négy hatalom külügyminisztereinek értekezlete. A zárókommüniké után természetszerűleg felvetődik a kérdés: vajon kudarcba fulladt-e a nagyhatalmaknak ez a megegyezési kísérlete? Nem, erről nincsen szó. Tény azonban, hogy a genfi tanácskozások eredménye kevesebb a reméltnél. Mi akadályozta az egyes pontokban való megegyezést? Nem vitás, hogy szerepet játszik ebben a tárgyalt kérdések bonyolultsága is, továbbá a két tábor álláspontja között az évek hosszú során át kialakult mély szakadék. S bár a nyári kormányfői értekezlet ebből a szakadékból sokat feltöltött, aligha akadt valaki is, aki a külügyminiszteri értekezlet elé utalt világpolitikai alapkérdésekben teljes és azonnali megegyezést várt volna. De a világ népei ennél többet vártak — s hogy mégis így történt, azt már nem lehet pusztán a kérdések bonyolultságával magyarázni. Mi tehát a valódi ok?

Nos, ha egy-két szóban akarjuk összegezni a választ, ezt kell mondani: a genfi szellemtől való eltérés. „Genfi szellem": az utóbbi időben elég sűrűn szerepelt ez a kifejezés ahhoz, hogy a rá való hivatkozás értelmet nyerjen — de azért talán mégsem árt valamivel pontosabban meghatározni ezt a közkeletűvé vált elnevezést. A genfi szellem valójában nem egyéb, mint megegyezésre való törekvés olyan ésszerű engedményekkel, amelyek tekintetbe veszik a másik fél jogos szempontjait is. S hogy ezt a meghatározást mindjárt a külügyminiszteri tanácskozásra alkalmazzuk: a hiba ott volt, hogy ezen a konferencián csak a Szovjetunió tett ilyen engedményeket, ezzel szemben nyugati részről ugyanilyen törekvés nem mutatkozott.

Vegyük az első napirendi pont: az európai biztonság és Németország kérdése körül kialakult vitát. E vita során kiderült, hogy a felek álláspontja az európai biztonság kérdésében elég közel hozható egymáshoz. A megegyezés mégis meghiúsult a nyugati hatalmaknak a német kérdésben elfoglalt álláspontján. A nyugati külügyminiszterek az európai biztonsági megállapodást mindenáron össze akarták kapcsolni egy olyan német egyesítéssel, amely Nyugat-Németország mellett a Német Demokratikus Köztársaságot is a nyugatiak katonai szférájába vonja, másszóval az újrafelfegyverzés veszélyét egész Németországra kiterjeszti. Ebbe a Szovjetunió érthető módon nem mehetett bele. A nyugatiak viszont erre hivatkozva elzárkóztak a biztonság kérdésében elért közeledés rögzítésétől.

Még elgondolkoztatóbb az, ami a leszerelés vitájában történt. Miután a Szovjetunió már a tavasszal elfogadta a fegyveres erők engedélyezendő színvonalára, továbbá a leszerelés és az atomeltiltás menetére vonatkozó nyugati javaslatokat — a nyugati külügyminiszterek most egyszerűen hátatfordítottak saját akkori indítványaiknak, s a vitát teljes egészében az ellenőrzés kérdésére igyekeztek áttolni, anélkül, hogy a lefegyverzésre vonatkozó érdemleges megállapodásba bele mentek volna. A Szovjetunió maga is fontosnak tartja az ellenőrzés, a szigorú nemzetközi felügyelet megvalósítását, s azt javasolta, hogy az erre vonatkozó egyezményt valamennyi idevágó indítvány alapján dolgozzák ki, beleértve Eisenhower elnök légifényképezési elgondolását is. A szovjet kormány azonban természetesnek tartja, hogy az ellenőrzésnek csak a leszereléssel kapcsolatban van értelme, s ezért javaslataiba ez utóbbit is belefoglalta. Ám a nyugati hatalmak nem mutatkoztak hajlandónak a lefegyverzésre és az atomeltiltásra vonatkozólag megfelelő megállapodást kötni.

Sajnálatos módon eredménytelenül végződtek a Kelet és Nyugat közötti kapcsolatok fejlesztéséről folytatott megbeszélések is. Jóllehet a szovjet és a nyugati javaslatok között e kérdésben is számos ponton mutatkozott egyezés, a nyugati terv olyan intézkedéseket akart a megállapodásba belefoglalni, amelyek valójában a Szovjetunió és (az értekezleten nem is képviselt) népi demokratikus országok belügyeibe való beavatkozással lettek volna egyértelműek.

Nem lehet szabadulni attól a feltételezéstől, hogy a nyugatiak tárgyalási magatartásában volt valami provokatív. Mintha nem a megegyezés lett volna számukra a cél, hanem annak bebizonyítása, hogy a szovjet kormánnyal a genfi kormányfői közeledés ellenére sem lehet megegyezni. A nyugati hatalmakat éppen nem az a belátás vezette, hogy ha csak kis előrehaladásra van lehetőség, akkor kis lépéseket kell tenni előre — de ezeket mindenképpen meg kell tenni. Hanem ellenkezőleg: olyan javaslatok elfogadásához fűztek minden megegyezést, amelyekről jóelőre tudták, hogy a másik fél számára elfogadhatatlanok. Ebben keresendők a genfi külügyminiszteri értekezlet eredménytelenségének okai.

És mégsem volt hiábavaló ez a tanácskozás. Mint Molotov elvtárs zárónyilatkozatában rámutatott, az értekezlet „elősegítette, hogy ráirányítsuk a széles körök figyelmét korunk legégetőbb kérdéseire. Lehetetlen, hogy ez ne járjon pozitív következményekkel". Ugyancsak Molotov elvtárs zárszava hangsúlyozta, hogy most nemcsak az akadályok váltak világosabbá, hanem a megegyezés széleskörű lehetőségei is. Épp ezért a szovjet kormány meggyőződése, hogy ez az értekezlet hasznos lesz a nemzetközi együttműködés fejlődése és a nemzetközi feszültség további enyhülése szempontjából.

A világ népei hálásak a szovjet kormánynak, amiért tovább halad a nemzetközi feszültség enyhítésének útján, s teljes mértékben támogatják ebben a törekvésében. Ami pedig a nyugati hatalmakat illeti: a realitások és a közvélemény akarata előbb-utóbb őket is rá fogja vezetni arra, hogy napjainkban nincs más út, mint az ésszerű engedményeken alapuló megegyezés.

„Mint a legjobb barátok jöttünk Önökhöz, hogy megismerkedhessünk a szocializmus építésében elért eredményeikkel"

Szegedre érkezett a Szovjetunió Legfelső Tanácsának küldöttsége

Nagy megtiszteltetés érte november 18-án Csongrád megye dolgozó népét: baráti látogatásra Szegedre érkezett a felszabadító Szovjetunió Legfelső Tanácsának hazánkban tartózkodó küldöttsége. Ebből a nagy alkalomból a város ünnepi díszbe öltözött, a házakat, amerre a küldöttség érkezése után elhaladt, fellobogózták, a nagy szovjet nép iránti szeretet jeléül.

A küldöttség vezetője *N. M. Pegov* elvtárs, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének titkára. Tagjai: *A. Sz. Boriszenko* elvtárs, a Szövetségi Tanács költségvetési bizottságának tagja, a balasovi területi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, *J. P. Goncsarova* elvtársnő, a Belorusz Szovjet Szocialista Köztársaság gomeli terület Molotov kolhozának agronómusa, *G. D. Dzsavahisvili* elvtárs, a Grúz Szovjet Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke, *G. V. Jenyutyin* elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártja kamenszki területi bizottságának első titkára, *P. P. Jermakov* elvtárs, a rjazanyi szerszámgépgyár igazgatója, *A. P. Zsuravljov* elvtárs, az Elektrosztal-gyár acélöntője, *L. Sz. Matvejeva* elvtársnő, a podolszki középiskola tanárnője, *P. G. Moszkatov* elvtárs, a Nemzetiségi Tanács mandátum-bizottságának tagja, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Revíziós Bizottságának elnöke, *A. A. Müriszep* elvtárs, a Nemzetiségi Tanács mandátum-bizottságának tagja, az Észt Szovjet Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke, *Z. Sz. Omarova* elvtársnő, a Szövetségi Tanács elnökhelyettese, tervező főmérnök, *N. I. Szmirnov* elvtárs, a Szövetségi Tanács költségvetési bizottságának tagja, a leningrádi városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, *V. N. Tyitov* elvtárs, Ukrajna Kommunista Pártja harkovi területi bizottságának első titkára.

A szovjet parlamenti küldöttséget elkísérte városunkba Vég Béla elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének titkára, Rónai Sándor elvtárs, az országgyűlés elnöke, Nagyistók József elvtárs, az országgyűlés elnökhelyettese, Darabos Iván elvtárs, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára is.

A baráti látogatásra érkezett kedves vendégeket Csongrád megye és Szeged város vezetői fogadták a szegedi nagyállomáson. A pályaudvar peronján felsorakoztak a szegedi üzemek, iskolák küldöttei is, amikor a küldöttség különvonata délelőtt 11 órakor megérkezett. A vonatból kilépő *Pegov* elvtársat és a küldöttség többi tagját elsőnek *Németh Károly* elvtárs, a Csongrád megyei Pártbizottság első titkára, *Ladányi Benedek* elvtárs, a Szegedi Pártbizottság első titkára, *Papp Sándor* elvtárs, a Csongrád megyei Tanács elnöke, *Dénes Leó* elvtárs, Szeged Megyei Jogú Városi Tanácsának elnöke üdvözölte. Miközben a szegedi Béke-zenekar szegedi népdalokat játszott, a felsorakozott úttörő-lányok virágcsokrokat adtak át a szovjet elvtársaknak.

Vendégeink ezután a megye és a város vezetőinek kíséretében gépkocsikkal a városi tanács épülete elé érkeztek, ahol Szeged dolgozóinak több ezres tömege virágokkal szórta be előttük az utat. A szakadó, lucskos hó sem tudta megakadályozni, hogy a szegedi dolgozók el ne jöjjenek a fogadásra és tapssal, éljenzéssel kifejezésre juttassák szeretetüket népünk felszabadítóinak küldöttei iránt. Miután a honvédzenekar eljátszotta a szovjet és a magyar himnuszt, Csongrád megye dolgozói, a Szegedi Városi Tanács nevében Dénes Leó elvtárs köszöntötte a szovjet vendégeket.

Dénes Leó elvtárs üdvözlő beszéde

Drága Elvtársak!

A városi tanács nevében, Szeged város és Csongrád megye dolgozói nevében forró szívvel köszöntöm N. M. Pegov elvtársat, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének titkárát és a delegáció minden egyes tagját, akik eljöttek hozzánk, hogy látogatásukkal még szorosabbra fűzzék országaink közötti baráti kapcsolatokat.

Szeged dolgozói köszönettel és helyesléssel fogadták a nagy Szovjetunió kezdeményezését a világ népeinek és parlamentjeinek közös együttműködésére, a népek kapcsolatainak elmélyítésére — melynek eredményeként üdvözöljük ezt a mai találkozót is.

Városunkat tizenegy évvel ezelőtt az első városok között szabadította fel és mentette meg a teljes pusztulástól a dicső Szovjet Hadsereg önfeláldozó harca; — meglepetésszerű támadásával gyors menekülésre késztette a fasiszta hordákat. Szabad életünk békés éveiben — a marxi—lenini tanításokat, a nagy Szovjetunió példáját követő pártunk vezetésével — építjük boldogabb, szebb jövőnket. A városvezetésben követjük pártunk és kormányunk politikáját: a dolgozó nép életét jobbá, szebbé tenni. E cél eléréséért folyó harcot a szegedi munkásság — együtt a dolgozó parasztsággal és a haladó értelmiséggel — mind eredményesebben vívja meg.

A hajdani agrár-jellegű, nyugdíjasok, hivatalnokok városából — ipari város lett, új, haladó szellemű társadalommal. Könnyűipari — főleg textilipari bázis; ugyanakkor a délvidék kulturális centruma, egyetemi, iskolaváros. Új Tisza-hídunk, építkezéseink, textilgyáraink, üzemeink fejlődése, a mezőgazdaság szocialista szektorának erősödése, egyetemünk, intézményeink tudományos eredményei, a szocialista kultúra terén elért sikereink, nívós színházunk, üzemi kultúrcsoportjaink bizonyítják, hogy városunk dolgozói megértették célkitűzéseinket — helyes úton járunk. Bizonyítja ezt élüzemeink jelentős száma — a legutóbbi hetekben is 18 élüzemet avattunk —, az egyetemünk jó munkáját dicsérő közel 20 Kossuth-díj, a fejlődő, erősödő termelőszövetkezeteink szép eredménnyel járó zárszámadásai, a dolgozó parasztság termeséredményei.

A Szovjetunióban iskolát végzett és az oda ellátogatott szegediek tapasztalatai, ott szerzett tudása nagy segítséget jelentett munkánkban, azokat sűrűn felhasználjuk.

A Szovjetunió példája nyomán menetel megállás nélkül, mindig fokozódó lendülettel Szeged dolgozó népe! A fejlődésből adódó s a múlt örökségeként még fennmaradt nehézségeket erős szívvel és erős karral, mindinkább legyőzzük.

Néhány napja ünnepeltük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját; a nagy forradalomét, amelyet a szegedi dolgozók a saját szabad életük hajnalának is tekintenek és munkaversenyekkel, megemlékezésekkel ünnepelnek meg és amely mindinkább erősíti a szeretet szálait közöttünk.

Kedves Elvtársak! Önök Szegeden itthon vannak! Szeretnénk, ha a szegedi dolgozók mélyen gyökerező háláját és szeretetét teljes nagyságában megéreznék körünkben és üzenetként vinnék magukkal a nagy szovjet hazába.

Éljen a nagy Szovjetunió és a magyar nép örök barátsága: a béke megőrzésének, hazánk, városunk fejlődésének, jobb, boldogabb életünknek biztosítéka!

Dénes Leó elvtárs üdvözlő szavai után P. G. Moszkatov elvtárs meleg szavakkal köszönte meg az őszinte baráti fogadtatást.

P. G. Moszkatov elvtárs válaszbeszéde

Kedves Elvtársak és Barátaink!

Engedjék meg, hogy a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelső Tanácsa delegációja nevében üdvözöljem Önöket és az Önök személyén keresztül Szeged dolgozóit. S ugyancsak őszinte és baráti köszönetet mondok azért a meleg fogadtatásért, amelyben minket városukban részesítettek.

Elvtársak!

Mi nagyon örülünk annak, hogy eljöhettünk ebbe a történelmi városba, ahol több mint száz évvel ezelőtt Kossuth Lajos, a magyar nép nemzeti hőse hadseregének soraiba hívta népét,

hogy megvédje hazájának szabadságát és függetlenségét az idegen hódítókkal szemben.

A magyar népnek a hódítók uralma elleni felszabadító harcában Kossuth Szeged népét a magyar nemzet büszkeségének nevezte. Biztosak vagyunk abban, hogy Szeged dolgozói szívében még ma is élnek Kossuthnak e hazafias szavai.

Mint a legjobb barátok jöttünk Önökhöz, hogy megismerkedjünk a szocializmus építésében elért eredményeikkel.

Meggyőződésünk, hogy városukban a munkaszerető magyar nép alkotó munkájának egész sor élenjáró eredményét láthatjuk meg.

Mindez alapot ad arra, hogy e nagyszerű évszázados múltra visszatekintő város dolgozóival még szorosabb kapcsolatot és barátságot alakítsunk ki.

Erősödjék és virágozzék a magyar és szovjet nép örök barátsága.

Éljenek a szocializmust építő Magyar Népköztársaság dolgozói!

Éljen a Magyar Dolgozók Pártja, amely a marxizmus—leninizmus zászlaja alatt országukban a szocializmus teljes győzelméhez vezeti a magyar népet!

Moszkatov elvtárs beszéde után felzúgott a fogadásra megjelent dolgozók tapsa és újabb virágcsokrokkal halmozták el a vendégeket. A küldöttség tagjai ezután a fegyelmezett sorokban ünneplő tömeg előtt elvonulva megkoszorúzták a Széchenyi téri szovjet emlékműveket. A koszorúzás után a szovjet elvtársak résztvettek a 12 órakor kezdődő ünnepi tanácsülésen.

Díszelőadás a szegedi Nemzeti Színházban a szovjet parlamenti küldöttség tiszteletére

Pénteken este 7 óra után néhány perccel zsúfolt nézőtér előtt a szovjet és a magyar himnusz hangjaival kezdődött meg a szegedi Nemzeti Színházban a szovjet parlamenti küldöttség tiszteletére rendezett díszelőadás. Duka Antalné, a színház igazgatója köszöntötte a Szovjetunió Legfelső Tanácsa küldöttségét, az MDP és a kormány megjelent vezetőit és az ünneplő közönséget. „Mindig nagy öröm és kitüntetés számunkra — mondotta a többi között —, ha szovjet elvtársak látogatnak el hozzánk. Ezek a látogatások mind jobban elmélyítik a városunk dolgozóiban élő őszinte szeretetet a nagy szovjet nép iránt." Az igazgatónő üdvözlő beszédében a nemzetközi kulturális kapcsolatok jelentőségét méltatta, majd kijelentette, hogy kulturális életünk eredményei elképzelhetetlenek lettek volna a szovjet szocialista kultúra megismerése és tapasztalatainak felhasználása nélkül.

Az üdvözlő beszéd után ünnepi műsor következett, melynek keretében a szegedi Nemzeti Színház tagjai és szegedkörnyéki művészeti együttesek és népi tánccsoportok léptek fel.